

KURYER TEATRALNY LWOWSKI.

Wychodzi w dnie przedstawień polskich. Cena egzemplarza 3 cent. Przedpłata wynosi w miejscu rocznie 3 zlr., półrocznie 1 zlr. 50 ct. kwartalnie 75 ct. miesięcznie 25 centów. Z przesyłką pocztową rocznie 4 zlr., miesięcznie 40 ct.

Przedpłatę przyjmuje każdego dnia Kasa teatru polskiego w gmachu teatralnym — rano od 10 do 12, po południu od 3 do 5tej.

Z teatru polskiego.

Lwów 5. Października 1871.

W miejsce zapowiedzianych na środę komedijek: „Doktora Robina“ i „Kartki wyciętej“ przedstawiono z powodu niespodziewanej słabości p. Królikowskiego „Śluby panieńskie“. Mimo to, że zmiana ta nastąpić musiała w ostatniej chwili, mimo, że wzmiankowana komedia nie należy do bagatelek łatwych do odegrania, artyści biorący udział w reprezentacji wywiązali się ze swego zadania ku ogólnemu zadowoleniu. Gucia grał p. Miłaszewski, Albina p. Szymański, Radosta p. Linkowski, Klarę pni Linkowska, Anielę pna Deryng, a ich matkę pni Zalewska. Przedstawienie poszło tak gładko, że ani chwilę nie mogliśmy mniemać, że takowe jest niemal inpropowizowaniem. Nie będziemy tutaj rozbiierać gry pojedynczych artystów, i powiemy tylko że publiczność w dowód swego zadowolenia obsypywała grających hojnemi oklaskami.

Na zakończenie dano operetkę: „Żałoga okrętu“ w której główny poklask należy się pannie Kwiecińskiej i Waizownej, tudzież p. Koncewiczowi. Wzmocnione chóry poszły gładko.

W piątek tragedia „Drahomira“. W roli tytułowej wystąpi pni Rakiewiczowa. Rola ta należy do najlepszych w obfitym repertoarze znakomitej artystki.

Wiadomości teatralne i artystyczne.

— Rohatyn. Miścina nasza, na pozór nie zasługująca na uwagę, ma jednak nie mało zalet godnych publicznej pochwały. Jedną z tych zalet jest szczodrość w niesieniu pomocy potrzebującym. Wiadomo wam,

że odbyły się tu przedstawienia amatorskie na rozmaite cele. Niniejszem chcę uzupełnić szereg tychże nowem, w dniu św. Michała odbytem widowiskiem, z którego czysty dochód przeznaczono na wsparcie pogorzalców Dobromińskich i zgorzałego obywatela rohatyńskiego. Przyznać się muszę, że z niejakim uprzedzeniem wstąpiłem do sali widowiska; jednak wyznać należy, że miłe nastąpiło rozezarowanie, i przyjemne wyniosłem wrażenie. Przedstawiono „Balowe rękawiczki“ Koziebrodzkiego; „Gałązka Heliotropu“ El. y Stożka i „Od-ludki i poeta“ Fredry. Gwiazdą przedstawienia była panna R., która swą naturalnością, talentem zwróciła na się uwagę obecnych. Główne role panny R. w dwóch pierwszych sztukach były wybornie wystudjowane i oddane. P. A. K., był doskonałym hrabią Adolfem, także dobrym panem Beockim, niemniej doskonałym Kapką. Młodszy p. K. niewłaściwą rolę obrał sobie w pierwszej sztuce. Za to miał wyborne pole do popisu w „Gałązce Heliotropu“ w roli Adolfa. Panna M. była dobrą Zosią w pierwszej sztuce. Wybornie zcharakteryzował i wystudjował p. N. Astolfa w „Od-ludkach i poecie.“

Na najbliższe przedstawienie czekamy z niecierpliwością. Należy tylko żałować, że miejsce widowiska położone jest przy samej drodze, (która nawiasem mówiąc, nie wiele przynosi zaszczytu reprezentacji miasta), wskutek czego uwaga widzów częstokroć bywa przerywana. (D. P.)

— Z Warszawy. Ruch artystyczny w Warszawie w tej chwili niewielki, a przynajmniej nie taki, jakby to się można spodziewać, po porze, na której tle rozwijało się zazwyczaj z innych lat nader ruchliwe życie. W teatrze obok „Hamleta“ i „Romeo i

Julia“ przedstawiają raz po raz podobne ramoty jak „Zuzanna i dwaj starcowie“. Zaprawdę niewiemy komu więcej się dziwić, czy reżyszerzy, która podobne głupstwa umieszcza na dziennym repertoarzu, czy publiczności spieszącej do teatru aby obaczyć Zuzannę. Może być że gra artystów, jest tym magnesem, co sściąga publikę nawet na takie niedorzeczności sceniczne. Główne role spoczywają w tej sztuce w rękach pny Popiel i pp. Królikowskiego, Rapackiego. Osią akcyi są umizgi dwóch starców do młodej panienki, która swe serce tymczasem oddała już komu innemu. — Nieco więcej wartości ma komedia Szobera pod napisem „Znakomici“, choć wartość ta bardzo jest względną. (Mówiliśmy już szerzej o tym utworze pr. R.)

ROZMAITOŚCI

— *Koncert panny Brzechffy* z współudziałem pana Marka, de la Fontaina odbędzie się w niedzielę t. j. 8 października.

— *Wydział Towarzystwa przyjaciół sceny narodowej* ogłasza że „Szkoła dramatyczna“ otwartą zostanie dnia 14. października b. r.

Program nauki, Kurs I. Dramaturgia, Język polski, Muzyka, śpiew solowy i choralny, Historia polska, Literatura polska, Taniec.

Kurs II. Dramaturgia, Estetyka, Muzyka, śpiew solowy i choralny, Historia powszechna, mitologia, archeologia, Literatura powszechna, Psychologia, Język francuski, Taniec.

Kurs III. Akademia teatralna — ćwiczenia sceniczne. Estetyka — rozbiór charakterów dramatycznych. Muzyka, Taniec.

W pisy uczniów rozpoczynają się z dniem dzisiejszym i trwają do dnia 12. b. m. włącznie, codziennie od godziny 4. do 5. po południu, w biurze Towarzystwa przyjaciół sceny narodowej (w gmachu teatralnym hr. Skarbka, na III. piętrze) gdzie także o warunkach przyjęcia bliższą wiadomość powziąć można.

— *We czwartek dnia 5 października* odegrano na scenie krakowskiej dramat w 5 aktach i w 7 obrazach Oktawiana Feuillet p. n. „Miłość ubogiego młodzieńca“

— *Na krakowskiej scenie* odegrano w tych dniach nową komedię p. t. „Miłość i botanika“ Jestto obrazek zręcznie osnuty na tle życia małżeńskiego. Mąż oddany botanice zaniedbuje żonę, która zamyka się w swym pokoju

i odczytuje listy, będące jedyną pociechą w samotności. Siostrzenica jej mająca narzeczonego, odmawia mu ręki, oddawszy jak mówi serce komu innemu, którego tai nazwisko. Wuj pragnący tego związku naciera na nią i dowiaduje się że się kocha w nieznanym autorze listów które ciotka jej tajemnie przechowuje i bardzo często czyta. Ztąd naturalnie budzi się w mężu zazdrość rozbrojona dopiero przekonaniem się, że to są listy, które on sam pisywał starając się o rękę żony. Niewinny ten obrazek niepotrzebnie splątany jest z anachronicznym epizodem podejrzenia dwojga służących, że pan ich: botanik — jest czarownikiem.

— *W sprawie terminu konkursowego* o nagrodę z funduszu przeznaczoną przez hr. Franciszka Łubińskiego i dyrekcję teatru krakowskiego za dwie najmniej trzy-aktowe sztuki dramatyczne, ogłasza hr. Skorupka, iż tenże termin przedłużonym zostaje do 1. stycznia 1872. Pierwsza nagroda, wynosi 400 złr., druga 200 złr. w. a. Do komisji konkursowej uproszeni zostali na sędziów pp. Estereicher (bibliotekarz biblioteki Jagiellońskiej), Kłobkowski (redaktor Czasu), Kozmian (współpracownik Przeglądu krakowskiego), Bolesław Ładnowski (art. teatr. krak.) hr. Franciszek Łubiński, Lucyan Siemiński (literat) Szujski, hr. Stanisław Tarnowski profesor Un. Jagel.) Wojciechowski (literat).

— *O teatrze jego znaczeniu dla życia społecznego.* Pod tym tytułem wyszła w Warszawie broszura, która ogólne wzbudziła zajęcie. Nie jest to pierwszy głos podniesiony dla wykazania wielkiej doniosłości i znaczenia teatru dla każdej społeczności. Trzydzieści siedm lat mija, kiedy J. N. Kamiński, ów założyciel stałej sceny polskiej we Lwowie, a uczeń i naśladowca działalności twórcy jej Wojciecha Bogusławskiego, wyrzekł pamiętne słowa o znaczeniu sceny.

„Wiek swój pokrzywdza zdaniem zadziwiałem,
Kto częściej zabawy szuka w niej powodu;
Silniej niż dusza rozmawia się z ciałem,
Jeden tam węzeł dwie strony kojarzy,
Co jedna czuje, druga ma na twarzy;
Jedna się w drugą przenosi pohopnie,
Kształt i nauk wykazuje stopnie.“

Na tę prawie myśl rozwija nam autor tej broszury profesor H. Struve, a to wymownie i przekonywająco. Wzniosłe to i szlachetne stanowisko w zapatrywaniu się na doniosłość sceny i znaczenia teatru, na jego wpływ przeważny, na społeczność i jej umoralnienie i wskazuje jako dowód na teatr francuzki, jak zgubnie oddziaływać umiał i jakie gorzkie wydał owoce. Mówiąc o publikacjach dotyczących teatru nie godzi się pominąć broszury (st. 42)

p. n. „Teatr amatorski.“ Dziełko podręczne dla amatorów, wykazuje praktyczny sposób budowania sceny, pewne prawidła przy zachowaniu się na scenie, uwagi co do charakteryzacyi, i sposobu przyrządzenia szminek, tudzież wiele innych, skreślił E. O. Roger.

Przy coraz większem zamięlowaniu scenicznych widowisk i amatorskich teatrów broszurka ta z pożytkiem przez reżyszerów domowych jako podręcznik może być użyta.

— *W Petersburgu istnieje 7 teatrów* t. j. 2 narodowych, a 5 cudzoziemskich. Podług ustawy sztuki dziela się na pięć rzędów; do 1 należą sztuki oryginalne wierszem w 4 i 5 aktach; do 2 najprzód sztuki oryginalne wierszem w 4 aktach i sztuki oryginalne prozą w 4 i 5 aktach; do 3 rzędu sztuki oryginalne wierszem w 2 i 1 akcie, oryginalne prozą trzy aktowe i wierszowane przekłady trzy aktowych sztuk, a prozą pięć i cztery aktowe, do 4 oryginalne sztuki prozą dwu lub jedno aktowe, tłumaczenia wierszem dwu lub jedno aktowych sztuk, a prozą trzy lub dwu aktowych; do 5 przekłady jedno aktowych napisanych prozą sztuk lub wodewillów.

Prawo własności literackiej służy nietylko autorowi, ale i sukcesorom do lat 50 po jego śmierci, pisarzowi zaś dramatycznemu tylko do jego śmierci. Teatr płaci za utwór albo jednorazową pewną sumę (za pierwszorzędną 4,000 rsr. za drugorzędną 2,500; trzeciorzędną 2,000; i nakoniec 1,000 i 500 rs. albo też daje tak zwane po-teatralne

za sztukę pierwszego rzędu	$\frac{1}{10}$	proct.
„ „ 2	„	$\frac{1}{15}$ „
„ „ 3	„	$\frac{1}{29}$ „
„ „ 4	„	$\frac{1}{39}$ „

dwóch trzecich dochodu.

Sztuki 5 kategorii nie mogą ubiegać się o po-teatralne.

Co do oper podzielono je na wielkie, średnie i małe.

— *Ekscesarzowa Eugenia literatką.* Po wyjściu pierwszego tomu „Historji Juliusza Cezara“ przez Napoleona III., krążyły pogłoski, że cesarzowa wchodzi także w grono koronowanych autorów i pisze życie królowej Marji szkockiej. Pogłoska ta o tyle była uzasadnioną, że cesarzowa nadto gorąco i czynnie interesowała się przygotowaniem do takiego dzieła. Po długim przyciągu czasu i wyłożeniu niemałych kosztów, dzieło obecnie według dzienników angielskich jest już skończone. „Dzieje Marji Stuart, królowej szkockiej, przełożone z oryginalnego re-

kopismu profesora Petit du Beauvais“, wyjdą za kilka miesięcy. Pracę przetłumaczenia autorka powierzyła panu Karolowi de Flandre w Edynburgu.

— *Niezwykły proces.* W Wiedniu przyjdzie osobliwszy proces do rozstrzygnięcia. Pni Löwe, przedsiębiorczyni areny zwanej „Orfeum“ polegając na fotografii nadesłanej sobie z Petersburga przez spiewaczkę piosnek pannę Blanę Goudon zawarła z nią kontrakt i sprowadziła ją. Ale między oryginałem a fotografią jakaż różnica! Te same rysy, widocznie fotografia podobna, a jednak między oryginałem a kopią zachodzi stosunek babki do wnuczki. Do tego jeszcze policzyć należy tę okoliczność, że na fotografii niema pewnej nierówności, jaką oryginał odznacza się z tyłu. Ale panna Goudon utrzymuje, że niebyła obowiązana fotografować się ze wszystkich czterech stron. Otóż pni Löwe nie chce słyszeć o dotrzymaniu kontraktu a nadto rości sobie pretensye poniesionych kosztów i doznanego zawodu.

— *Na wyścigach w Aradzie* wygrała w drugiej połowie września klacz hr. Jana Tarnowskiego „Kukulka“ pierwszą nagrodę komitatową przeciw ogierowi hr. Pawła Festeticza, nazwiskiem „Kukucz“; „Koncesja“ zaś, klacz hr. Stefana Zamojskiego, odniosła dnia 23. września w Bernie (na Morawie) nagrodę Handicap przeciw klaczy ks. Lichtensteina „La Giroflée.

— *Cipriani Polter.* Dnia 28 września zmarł w Londynie C. Polter, dyrektor królewskiej akademii muzyki i uczeń Bethowena. Urodzony r. 1792 pobierał pierwsze nauki od Altworda, Calcotta, Crotha i Woelfa; później kształcił się w Niemczech. We Wiedniu zapoznał i zaprzyjaźnił się z Bethovenem. C. Polter, który od wielu lat zajmował bardzo wybitne stanowisko w angielskim świecie muzycznym, był kierownikiem fisharmonijnych koncertów. Jako dyrektor akademii muzycznej wiele działał dla podniesienia instytutu narodowego.

— *Olbryzi chór dziecięcy.* W Londynie odbył się w tych dniach olbryzi koncert w którym wzięło udział 5000 dzieci, uczniów szkół tamtejszych. Między innemi odpiewano: „Marsylianę“ i „Straż nad Renem“

Nr. 15.

W ces. król. uprz. teatrze hr. Skarbka we Lwowie

Dziewiąty gościnny występ

Aleksandry Rakiewiczowej

Artystki teatrów w Warszawie.

W Piątek dnia 6. Października 1871 r.

Drugi raz

DRAHOMIRA

Tragedja w 5 aktach Józefa Weilena, przełożył W. L. Anczyc.

Drahomira, wdowa po Wratysławie księciu Czeskim **Alek. Rakiewiczowa.**

Wacław, jej syn — — — — — Pna Deryng.

Ludmila, matka Wratysława — — — — — Pni Miłaszewska.

Tuman, rycerz Łużycki — — — — — P. Leszczyński.

Bogdan } Wojewodowie — — — — — P. Baranowski.

Bolemil } — — — — — P. Galasiewicz.

Paloga } — — — — — P. Deryng.

Gamon } naczelnicy ludu — — — — — P. Szymański.

Tras } — — — — — P. Koncewicz.

Ojciec Paweł, apostoł chrześcijański — — — — — P. Królikowski.

Młada, poufna Drahomiry — — — — — Pni Linkowska.

Starzec — — — — — P. Dębicki.

Niewiasta — — — — — Pna Zalewska.

Wojewodowie. — Rycerze — Lud. — Rzcz dzieje się w roku 923 w Pradze,

akt 4 w zamku Tynie.

Ceny miejsc:

Loża parterowa i pierwszego piętra 5 zł. Loża drugiego piętra 4 zł. Loża trzeciego piętra 2 zł. 60 ct.

Krzesło pierwszego piętra 1 zł. 25 ct. Krzesło parterowe 1 zł. 5 ct. Krzesło drugiego piętra 90 ct.

Krzesło trzeciego piętra 70 ct. Wstęp na parter 42 ct. Wstęp na trzecie piętro 30 ct. Galerya 21 ct.

Początek o godzinie 7mej.